

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การสอนและการปลูกฝังพุทธธรรมแก่เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทราบเกี่ยวกับการสอนและการปลูกฝังพุทธธรรมแก่เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โดยในการตอบแบบสอบถาม นักเรียนไม่ต้องลง ชื่อ - นามสกุล หรือเลขประจำตัวใดๆ ทั้งสิ้น และขอให้นักเรียนอ่านและพิจารณาคำถามแต่ละข้ออย่างละเอียด และตอบคำถามตามความเป็นจริง เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งในการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียนทั้งสิ้น และข้อมูลทุกอย่างจะถูกเก็บเป็นความลับและนำเสนอออกมาในรูปของสรุปรวม

2. คำถามแต่ละข้อไม่มีข้อใดถูก ข้อใดผิด เพราะเป็นเรื่องของตัวบุคคล นักเรียนสามารถตอบได้ตามความจริงของตัวนักเรียนแต่ละคนเอง

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 ปัญหาของนักเรียน

ตอนที่ 3 ความเชื่อ ความเห็นและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักพุทธธรรม

ตอนที่ 4 การสอนและการปลูกฝังพุทธธรรมในโรงเรียน

ตอนที่ 5 การนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิต

ตอนที่ 6 หลักธรรมที่นักเรียนสนใจอยากเรียนรู้

ในการทำแบบสอบถามแต่ละตอน จะมีคำอธิบายและคำแนะนำให้ ขอให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจก่อนจะตอบแบบสอบถาม

4. ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพราะหากขาดข้อใดข้อหนึ่ง แบบสอบถามนั้นจะใช้ไม่ได้ทันที

ขอขอบคุณในความร่วมมือของนักเรียนทุกคน

ตอนที่ 1
ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำแนะนำ ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตามสภาพความเป็นจริงเพียงช่องเดียวเท่านั้น

1. เพศ ชาย หญิง
2. ชั้น ม. 4 ม. 5 ม. 6
3. ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่นๆ(ระบุ.....)
4. ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่

☐ กรุงเทพมหานคร	☐ ภาคเหนือ
☐ ภาคกลาง	☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
☐ ภาคตะวันออก	☐ ภาคใต้
5. ปัจจุบันพักอยู่กับ

☐ บิดามารดา	☐ บิดา
☐ มารดา	☐ ญาติ
☐ อื่นๆ (ระบุ.....)	
6. สถานภาพครอบครัว

☐ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	☐ บิดามารดาแยกกันอยู่
☐ บิดามารดาถึงแก่กรรม	☐ บิดาถึงแก่กรรม
☐ มารดาถึงแก่กรรม	☐ อื่นๆ (ระบุ.....)
7. ท่านได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวเดือนละ

☐ ต่ำกว่า 1,000 บาท	☐ 1,000- 2,000 บาท
☐ 2,001- 3,000 บาท	☐ 3,001- 4,000 บาท
☐ 4,001 – 5,000 บาท	☐ มากกว่า 5, 000 บาท

ตอนที่ 2

ปัญหาของนักเรียน

คำแนะนำ ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือตามความเป็นจริง

คำอธิบาย

ไม่เลย	หมายถึง	นักเรียนไม่มีปัญหานั้น
เล็กน้อย	หมายถึง	นักเรียนประสบปัญหานั้นบ้างเล็กน้อย หรือนานๆครั้ง
ปานกลาง	หมายถึง	นักเรียนประสบปัญหานั้นปานกลาง หรือมีความรุนแรงของปัญหาปานกลาง
มาก	หมายถึง	นักเรียนประสบปัญหานั้นมากหรือบ่อยๆ หรือระดับความรุนแรงของปัญหาที่นักเรียนประสบอยู่ในระดับมาก
มากที่สุด	หมายถึง	นักเรียนประสบปัญหานั้นมากที่สุดหรือบ่อยที่สุด หรือระดับความรุนแรงของปัญหาที่นักเรียนประสบอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	คำถาม	ระดับ				
		ไม่เลย	เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	นักเรียนคิดว่าตนเองมีปัญหาในด้านใดบ้างต่อไปนี้					
	<u>ด้านร่างกายและอารมณ์</u>					
1.	สุขภาพร่างกาย					
2.	สุขภาพจิต					
3.	รูปร่างหน้าตา (เช่น อ้วน หรือไม่พอใจหน้าตาตนเอง)					
4.	บุคลิกภาพส่วนตัว					
5.	พัฒนาการทางร่างกาย					
6.	ความวิตกกังวลในปัญหาต่างๆ ซึมเศร้า					
7.	การควบคุมอารมณ์โกรธ ก้าวร้าว					
8.	การยับยั้งชั่งใจ การควบคุมอารมณ์ทางเพศ					
9.	การจัดการความเครียด					
	<u>ปัญหาด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อม</u>					
10.	ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว					
11.	วิธีการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง					
12.	ภาวะความรับผิดชอบในครอบครัว					
13.	สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย					
14.	ความรุนแรงในครอบครัว					

ข้อ	คำถาม	ระดับ				
		ไม่เลย	เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	นักเรียนคิดว่าตนเองมีปัญหาในด้านใดบ้างต่อไปนี้					
	<u>ปัญหาด้านการศึกษา</u>					
15.	การวางแผนการเรียนต่อ					
16.	การปรับตัวในการเรียน					
17.	ความสามารถในการเรียน					
18.	การวางแผนเป้าหมายชีวิต					
19.	ความสัมพันธ์กับคุณครู					
20.	ระบบวิธีการเรียนการสอนของโรงเรียน					
20.	ความใส่ใจและพึงพอใจในการเรียน					
	<u>ปัญหาด้านสังคม</u>					
21.	ปัญหาเกี่ยวกับเพศตรงข้าม					
22.	การคบเพื่อน					
23.	การเข้าหาผู้ใหญ่ เช่น คุณครู					
24.	การทำให้เพื่อนหรือเพศตรงข้ามยอมรับ					
25.	การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม					
26.	การติดพัน					
27.	การติดสิ่งเสพติด					
28.	การติดเกม					
29.	ทัศนคติที่แตกต่างจากผู้ใหญ่					
	<u>ปัญหาเศรษฐกิจ</u>					
29.	ค่าใช้จ่ายที่ไม่เพียงพอ					
30.	การต้องทำงานพิเศษ					
31.	การวางแผนใช้จ่ายเงิน					
32.	การมีหนี้สิน					

นักเรียนมีปัญหาคืออะไร? นอกจากนี้หรือไม่ อะไรบ้าง โปรดระบุปัญหา และระดับของปัญหา

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

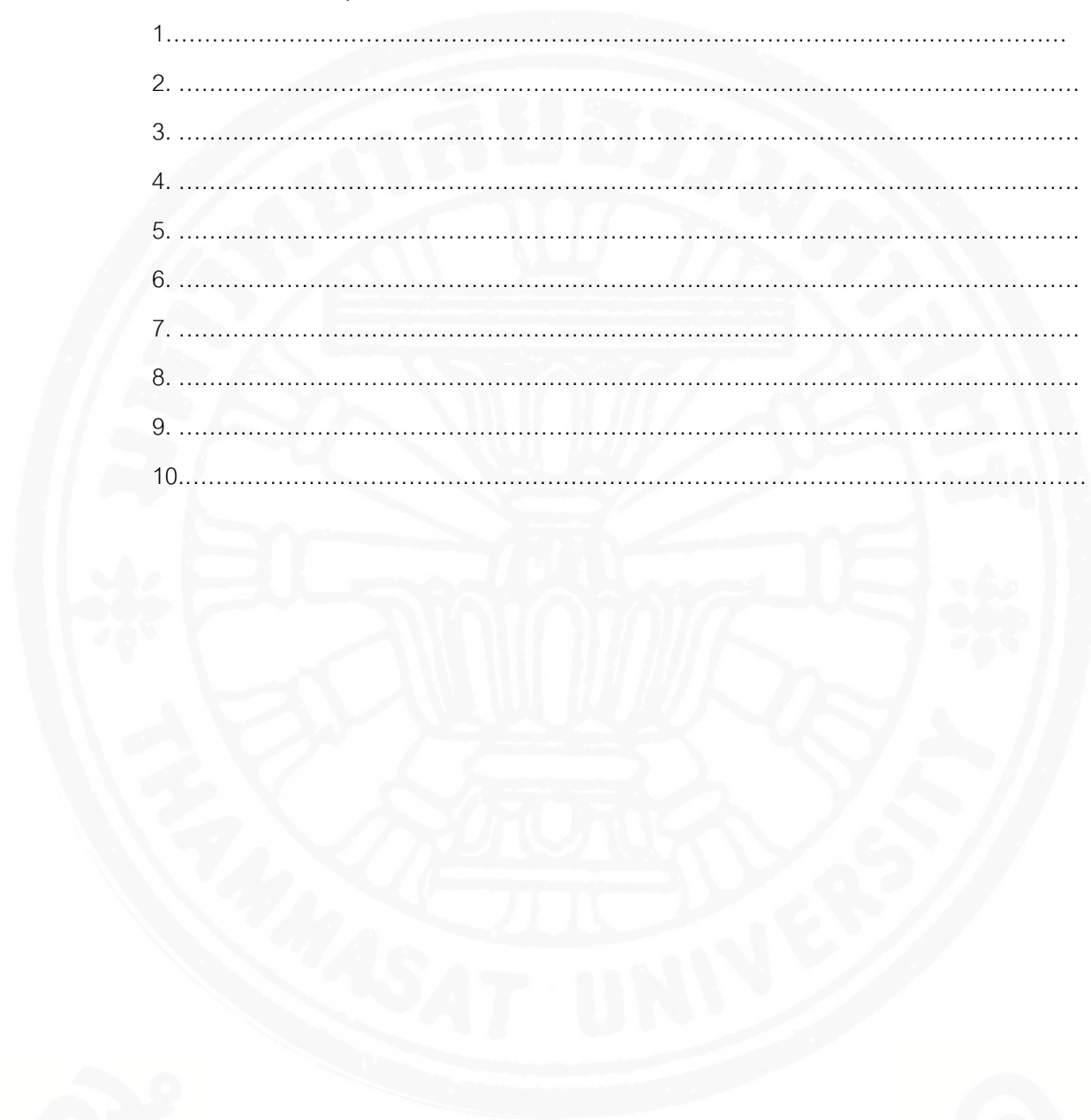
6.....

7.....

8.....

9.....

10.....

ชำนาญ หอสมุด

ตอนที่ 3

ความเชื่อ ความเห็นและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักพุทธธรรม

คำแนะนำ ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางด้านขวาตามความเป็นจริง

คำอธิบาย

เห็นด้วยที่สุด หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นทั้งหมด หรือเชื่อตามนั้นทั้งหมด
 เห็นด้วยมาก หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นทั้งหมด หรือเชื่อตามนั้น
 ค่อนข้างเห็นด้วย หมายถึง นักเรียนค่อนข้างเห็นด้วยกับข้อความนั้นหรือค่อนข้างเชื่อตามข้อความนั้น
 เห็นด้วยเล็กน้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความแต่ไม่มากนัก หรือเห็นด้วยเพียงบางส่วน
 ไม่เห็นด้วย หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น หรือไม่เชื่อตามนั้น

ข้อ	คำถาม	เห็นด้วยที่สุด	เห็นด้วยมาก	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วยเล็กน้อย	ไม่เห็นด้วย
	<u>ความเชื่อเกี่ยวกับพระรัตนตรัย</u>					
1.	เรื่องของพระพุทธเจ้าเป็นเรื่องแต่งเพื่อให้คนทำดี					
2.	พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมด้วยพระองค์เอง					
3.	คุณเชื่อในหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า					
4.	พระสงฆ์เป็นเนื้อนาบุญของโลก					
5.	พระรัตนตรัยไม่สามารถเป็นที่พึ่งและที่ยึดเหนี่ยวแก่คุณได้					
	<u>ความเห็น</u>					
6.	การเรียนรู้เกี่ยวกับของพุทธศาสนาไม่ใช่เรื่องจำเป็นเพราะเป็นเรื่องของพระสงฆ์					
7.	การปฏิบัติตามคำสอนของพุทธศาสนาบางเรื่องจะทำให้ชีวิตไม่ก้าวหน้า					
8.	คำสอนของพุทธศาสนามีแต่เรื่องที่ยากเกินความเข้าใจและห่างไกลชีวิตของนักเรียน					
9.	นักเรียนไม่ศรัทธาและไม่เห็นความจำเป็นในการทำบุญกับพระสงฆ์					
10.	มนุษย์ไม่จำเป็นต้องมีศาสนา					
11.	พุทธศาสนาทำให้คนงมงาย					
12.	นักเรียนนับถือพุทธศาสนาเพราะพุทธศาสนาเป็นเรื่องของความเชื่อและประเพณี					

ข้อ	คำถาม	เห็นด้วย ที่สุด	เห็นด้วย มาก	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เห็นด้วย เล็กน้อย	ไม่เห็น ด้วย
13.	หลักคำสอนของพุทธศาสนาไม่เหมาะในการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน					
14.	หลักการของพุทธศาสนาสามารถพิสูจน์ได้					
15.	พุทธศาสนาสอนให้คนมองโลกในแง่ร้ายและเห็นแก่ตัว <u>ความเข้าใจหลักพุทธธรรม</u>					
16.	ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว					
17.	ทุกอย่างเป็นเหตุเป็นผลกัน ไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้นลอยๆ					
18.	การที่เราต้องประสบทุกข์เป็นเพราะพรหมลิขิต					
19.	บุญและบาปเป็นสิ่งเดียวที่มนุษย์จะนำติดตัวไปได้ ทุกภพทุกชาติ					
20.	ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนเป็นทุกข์ เปลี่ยนแปลง และไม่มีตัวตน					
21.	นรก-สวรรค์ ไม่มีอยู่จริง					
22.	การรักษาศีลทำให้สังคมสงบสุข					
23.	การเวียนว่ายตายเกิดเป็นสิ่งที่จริง					
24.	นิพพานเป็นเพียงอุดมคติ มนุษย์ปัจจุบันไม่สามารถไปถึงได้					
25.	การลดความโลภ ความโกรธ ความหลง จะทำให้เรามีความสุขขึ้น					
26.	การมีสมาธิจะทำให้ทำสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น					
27.	เราสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตเราในชาตินี้ให้ดีขึ้นได้ ตัวเอง					
28.	การมีสติในการทำสิ่งต่างๆ ทำให้เกิดปัญญา					
29.	เราทำบุญเพื่อที่จะได้ไปสวรรค์					
30.	หลักธรรมของพุทธศานายากและล้าสมัยไม่ เหมาะกับปัจจุบัน					

ความคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ตอนที่ 4

การสอนและการปลูกฝังพุทธธรรมในโรงเรียน

ตอนที่ 4.1 ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามความเป็นจริง

1. ครูผู้สอนวิชาพุทธศาสนาของนักเรียนในปัจจุบันเป็น

1. พระ   2. ภรรยา   3. ทั้งพระและภรรยา

2. นักเรียนคิดว่าครูพระกับครูภรรยา ผู้ใดสอนให้นักเรียนเข้าใจวิชาพุทธศาสนาได้ดีกว่ากัน

1. ครูพระ   2. ครูภรรยา   3. ไม่ต่างกัน

3. ครูผู้สอนวิชาพุทธศาสนาเข้าสอนวิชานี้อย่างสม่ำเสมอหรือไม่

1. เสมอ
 2. ค่อนข้างสม่ำเสมอ
 3. สอนบ้างไม่สอนบ้าง
 4. ไม่ค่อยเข้าสอน
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

4. นักเรียนเข้าเรียนวิชาพุทธศาสนาอย่างสม่ำเสมอหรือไม่

1. เสมอ
 2. ค่อนข้างสม่ำเสมอ
 3. เข้าบ้างไม่เข้าบ้าง
 4. ไม่ค่อยเข้าเรียน
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

5. ในหนึ่งภาคการศึกษา มีการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในคาบวิชาพระพุทธศาสนาหรือไม่ (ผู้ที่เลือกตัวเลือกข้อ 3,4 และ 5 โปรดทำข้อ 6 ต่อ)

1. มีอย่างสม่ำเสมอ
 2. มีค่อนข้างสม่ำเสมอ
 3. มีการเรียนการสอนประมาณครึ่งหนึ่งของภาคการศึกษา
 4. ไม่ค่อยมีการเรียนการสอนจริงๆมากนัก
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

6. หากโรงเรียนของนักเรียนไม่ค่อยมีการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในคาบวิชาหรือไม่มีการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาในคาบวิชาเลย โปรดระบุสาเหตุหรือเหตุผลที่ทำให้เป็นเช่นนั้น

1. ใช้คาบเวลาวิชานี้เพื่อให้นักเรียนได้อ่านหนังสือเตรียมสอบ
 2. ขาดแคลนครูผู้สอน
 3. ใช้คาบเวลาวิชานี้เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมของโรงเรียน
 4. ใช้คาบเวลาวิชานี้เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับทางศาสนา
 5. ใช้คาบวิชานี้สำหรับสอนวิชาอื่นที่สอนไม่ทัน
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

ตอนที่ 4.2**คำแนะนำ**

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพุทธศาสนาในห้องเรียน ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางด้านขวาตามความเป็นจริง

คำอธิบาย

จริงที่สุด หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นอย่างยิ่ง หรือข้อความนั้นเป็นจริงอย่างยิ่ง

จริง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้น หรือข้อความนั้นเป็นจริง

ค่อนข้างจริง หมายถึง นักเรียนค่อนข้างเห็นด้วยกับข้อความนั้น หรือข้อความนั้นค่อนข้างเป็น

ความจริง

จริงเล็กน้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นเล็กน้อย หรือข้อความนั้นเป็นจริงเพียงเล็กน้อย

ไม่จริง หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น หรือข้อความนั้นไม่เป็นจริง

ข้อ	คำถาม	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	จริง เล็กน้อย	ไม่จริง
	<u>บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน</u>					
1.	ครูปฏิบัติตัวเป็นตัวอย่างตามที่สอน					
2.	ครูให้ความสำคัญในการสอนและการปลูกฝังพุทธธรรมกับนักเรียน					
3.	นักเรียนสามารถซักถามเกี่ยวกับหลักธรรมที่นักเรียนไม่เข้าใจได้และได้รับคำตอบ					
4.	ครูสามารถสอนให้นักเรียนเข้าใจหลักธรรมของพุทธศาสนาได้					
5.	ครูให้ความสำคัญและใส่ใจในการสอนวิชาพุทธศาสนา					
	<u>การจัดการเรียนการสอน</u>					
6.	ครูผู้สอนไม่มีกลวิธีการสอนที่น่าสนใจ					
7.	บรรยากาศการเรียนวิชานี้น่าเบื่อ					
8.	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา หรือมีการเข้าค่ายคุณธรรม					
9.	เนื้อหาที่เรียนมีปริมาณมากเกินไปหรือไม่เหมาะสม					
10.	การเรียนการสอนเป็นไปตามหนังสือ ไม่มีการสอนการประยุกต์ใช้					

ตอนที่ 5

การนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิต

ตอนที่ 5.1 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามความเป็นจริงหรือตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

1. นักเรียนคิดว่ามีความจำเป็นต้องเรียนวิชาพุทธศาสนาหรือไม่
  1. จำเป็น
  2. ไม่จำเป็น (ให้ข้ามไปตอบข้อ 3)
2. นักเรียนคิดว่าเราจำเป็นต้องเรียนวิชาพุทธศาสนา เพราะ
  1. เพราะพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรม ประเพณี และเป็นศาสนาของบรรพบุรุษ
  2. เพื่อนำหลักธรรมที่ได้เรียนไปใช้ในการดำเนินชีวิต
  3. เพราะเป็นหลักสูตรที่ถูกบังคับ
  4. อื่นๆ ระบุ.....
3. นักเรียนคิดว่าไม่จำเป็นต้องเรียนวิชาพุทธศาสนาเพราะ
  1. เพราะเป็นวิชาที่ไม่ได้ใช้ในการประกอบอาชีพ
  2. เป็นวิชาที่ใช้ประโยชน์ไม่ได้
  3. เป็นวิชาที่ไม่เหมาะกับยุคสมัยและนำเบื่อ
  4. อื่นๆ ระบุ.....
4. หลักพุทธธรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้จากวิชาพุทธศาสนาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาของนักเรียนได้มากน้อยเพียงใด
  1. มากที่สุด
  2. มาก
  3. ปานกลาง
  4. น้อย
  5. ไม่เลย
5. หลักพุทธธรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้จากวิชาพุทธศาสนา มีประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้มากน้อยเพียงใด
  1. มากที่สุด
  2. มาก
  3. ปานกลาง
  4. น้อย
  5. ไม่เลย

6. หลังจากได้ศึกษาหลักพุทธธรรมจากวิชาพุทธศาสนาแล้ว นักเรียนได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวเองหรือไม่ อย่างไร

- 1. เปลี่ยนแปลงมากที่สุด
- 2. เปลี่ยนแปลงมาก
- 3. เปลี่ยนแปลงปานกลาง
- 4. เปลี่ยนแปลงน้อย
- 5. ไม่เปลี่ยนแปลงเลย

7. นักเรียนรักาศิลครบทั้ง 5 หรือไม่

- ครบ
- ได้บางข้อ
- คิดว่าไม่จำเป็นต้องรักษา
- อื่นๆ ระบุ.....

8. ศิลข้อใดที่นักเรียนละเมิดมากที่สุด

- ศิลข้อที่ 1 ไม่ฆ่าสัตว์
- ศิลข้อที่ 2 ไม่ลักทรัพย์
- ศิลข้อที่ 3 ไม่ประพฤตินิดในกาม
- ศิลข้อที่ 4 ไม่พูดโกหก
- ศิลข้อที่ 5 ไม่ดื่มสุราและเสพสิ่งเสพติด

9. นักเรียนมองความทุกข์ต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตนักเรียนอย่างไร

- ความทุกข์ต่างๆเกิดจากคนอื่นๆ กระทำต่อนักเรียน
- ความทุกข์ต่างๆเกิดจากกรรมเก่าบันดาลอย่างเดียว
- ความทุกข์เกิดจากความโลภ ความโกรธ ความหลงของนักเรียน
- อื่นๆ ระบุ.....

10. เมื่อมีความทุกข์เกิดขึ้นนักเรียนทำอย่างไร

- พิจารณาด้วยเหตุผลและค่อยๆแก้ปัญหาที่เป็นสาเหตุของความทุกข์
- ปฏิบัติสมาธิ ทำบุญหรือสวดมนต์ไหว้พระ
- ปรึกษาคนที่คุณไว้ใจ
- หากิจกรรมอื่นๆทำ เช่น เล่นกีฬา ดนตรี
- เทียบเตร์ ประชดชีวิต
- อื่นๆ ระบุ.....

11. เมื่อประสบปัญหาต่างๆ นักเรียนคิดว่าหลักธรรมของพุทธศาสนาสามารถช่วยนักเรียนได้หรือไม่

- ช่วยแก้ปัญหาได้
- ช่วยให้สบายใจ แต่ไม่ช่วยแก้ปัญหา
- ช่วยอะไรไม่ได้
- อื่นๆ ระบุ.....

12. เมื่อประสบกับสถานการณ์หรือบุคคลที่นักเรียนไม่ชอบหรือไม่พอใจ นักเรียนทำอย่างไร

- ตอบโต้ แสดงอารมณ์ไม่พอใจ หรือลงมือทำสิ่งที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องทันทีโดยไม่ต้องคิด
- เก็บความไม่พอใจนั้นไว้แล้วค่อยตอบโต้หรือแสดงออกเมื่อมีโอกาส
- พยายามควบคุมอารมณ์แล้วหาสาเหตุของความไม่พอใจและไม่ชอบนั้น แล้วจึงแก้ไข
- ไม่ใส่ใจ และไม่แก้ไขอะไรทั้งสิ้น
- อื่นๆ ระบุ.....

13. หลักพุทธธรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้ให้ประโยชน์อะไรแก่นักเรียนมากที่สุด

- ช่วยให้เข้าใจชีวิตตามความเป็นจริงและนำไปใช้ได้
- ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักธรรมของพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือ
- ช่วยให้นักเรียนได้เรียนจบตามหลักสูตร
- อื่นๆ ระบุ.....

14. หลักพุทธธรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้ เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาทางด้านสุขภาพร่างกายของนักเรียนแค่ไหน

☐ 1. มากที่สุด	☐ 2. มาก
☐ 3. ปานกลาง	☐ 4. น้อย
☐ 5. ไม่เลย	☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....

15. หลักพุทธธรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้ เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาทางด้านสุขภาพจิตของนักเรียนแค่ไหน

☐ 1. มากที่สุด	☐ 2. มาก
☐ 3. ปานกลาง	☐ 4. น้อย
☐ 5. ไม่เลย	☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....

16. หลักพุทธธรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้ เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาทางด้านอารมณ์ของนักเรียนแค่ไหน

☐ 1. มากที่สุด	☐ 2. มาก
☐ 3. ปานกลาง	☐ 4. น้อย
☐ 5. ไม่เลย	☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....

17. หลักพุทธธรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้ เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาทางการศึกษาของนักเรียนแค่ไหน

☐ 1. มากที่สุด	☐ 2. มาก
☐ 3. ปานกลาง	☐ 4. น้อย
☐ 5. ไม่เลย	☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....

18. หลักพุทธธรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้ เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาทางด้านครอบครัวและสภาพแวดล้อมของนักเรียนแค่ไหน

☐ 1. มากที่สุด	☐ 2. มาก
☐ 3. ปานกลาง	☐ 4. น้อย
☐ 5. ไม่เลย	☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....

19. หลักพฤติกรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้ เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาทางด้านสังคมของนักเรียนแค่ไหน

☐ 1. มากที่สุด	☐ 2. มาก
☐ 3. ปานกลาง	☐ 4. น้อย
☐ 5. ไม่เลย	☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....

20. หลักพฤติกรรมที่นักเรียนได้เรียนรู้ เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของนักเรียนแค่ไหน

☐ 1. มากที่สุด	☐ 2. มาก
☐ 3. ปานกลาง	☐ 4. น้อย
☐ 5. ไม่เลย	☐ 6. อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 5.2

คำแนะนำ

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักพฤติกรรมที่ได้เรียนรู้จากวิชาพุทธศาสนาไปใช้ในในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิต ขอให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางด้านขวาตามความเป็นจริง

คำอธิบาย

จริงที่สุด หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นอย่างยิ่ง หรือข้อความนั้นเป็นจริงอย่างยิ่ง

จริง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้น หรือข้อความนั้นเป็นจริง

ค่อนข้างจริง หมายถึง นักเรียนค่อนข้างเห็นด้วยกับข้อความนั้น หรือข้อความนั้นค่อนข้างเป็นความจริง

จริงเล็กน้อย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นเล็กน้อย หรือข้อความนั้นเป็นจริงเพียงเล็กน้อย

ไม่จริง หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น หรือข้อความนั้นไม่เป็นจริง

ข้อ	คำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	จริงเล็กน้อย	ไม่จริง
	<u>ด้านความเข้าใจ</u>					
1.	ความทุกข์เกิดจากความโลภ ความโกรธ ความหลงของนักเรียน					
2.	นักเรียนพยายามขัดเกลาความโกรธให้น้อยลง					
3.	นักเรียนพยายามละความอยากในสิ่งของที่ไม่จำเป็น					
4.	นักเรียนพยายามไม่หลงไปตามสิ่งที่นักเรียนเห็นว่าไม่ดี แม้จะเป็นสิ่งที่คนอื่นชอบทำก็ตาม					
5.	นักเรียนรู้ว่าทุกสิ่งต้องเปลี่ยนแปลง และไม่สามารถบังคับบัญชาได้					

ข้อ	คำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	จริงเล็กน้อย	ไม่จริง
	<u>ด้านความคิดชอบ</u>					
6.	นักเรียนไม่โลกอยากได้ของคนอื่น					
7.	หากนักเรียนหรือคนใกล้ชิดโดนทำร้ายนักเรียนต้องตอบโต้					
8.	นักเรียนรู้สึกยินดีกับความสำเร็จของคนอื่น					
9.	นักเรียนอาจยอมทำผิด หากไม่มีคนอื่นรู้เห็น					
10.	นักเรียนรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์					
	<u>ด้านวาจา</u>					
11.	นักเรียนจะไม่พูดโกหก แม้การพูดนั้นจะทำให้					
12.	นักเรียนได้รับประโยชน์					
13.	นักเรียนพยายามไม่พูดคำหยาบ					
14.	นักเรียนไม่ยุ่งให้คนอื่นแตกความสามัคคีกันหรือใส่ร้าย					
	<u>ด้านการกระทำ</u>					
15.	นักเรียนจะไม่ดื่มสุราหรือใช้สิ่งเสพติด แม้เพื่อน ๆ จะชักชวนหรือดูถูกก็ตาม					
16.	นักเรียนไม่เล่นการพนัน					
	<u>ด้านการทำหน้าที่</u>					
17.	หากนักเรียนต้องทำงาน นักเรียนจะทำงานที่สุจริต					
18.	นักเรียนจะไม่ทำงานที่ผิดกฎหมาย หรืองานที่สังคมไม่ยอมรับ แม้จะได้เงินจำนวนมาก					
19.	นักเรียนรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง คือการเรียนอย่างดี					
20.	นักเรียนจะไม่ทุจริตในการสอบแม้จะมีโอกาส					
21.	นักเรียนขยันหมั่นเพียรในการเรียน					
	<u>ด้านความพากเพียร</u>					
22.	นักเรียนจะพยายามในการศึกษาเล่าเรียนโดยไม่ย่อท้อ					
23.	นักเรียนพยายามจะทำความดีอยู่เสมอเท่าที่มีโอกาส					

ข้อ	คำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	จริงเล็กน้อย	ไม่จริง
24.	นักเรียนพยายามทำบุญ ทำทานในพุทธศาสนาเสมอ					
25.	นักเรียนพยายามฝึกสมาธิ และฝึกสติ					
26.	นักเรียนพยายามรักษาศีลอยู่เสมอ <u>ด้านความระลึกรับ</u>					
27.	นักเรียนมีพระรัตนตรัยเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ					
28.	นักเรียนมีสติและคิดอย่างรอบคอบก่อนกระทำสิ่งต่างๆ					
29.	นักเรียนพยายามระลึกว่าร่างกายนี้บังคับบัญชาไม่ได้					
30.	นักเรียนพยายามระลึกว่าร่างกายไม่ได้สวยงาม					
31.	นักเรียนพยายามระลึกว่าร่างกายนี้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องปกติ <u>ด้านการตั้งจิตมั่น</u>					
32.	นักเรียนสามารถควบคุมตัวเองได้ เมื่อต้องประสบกับเหตุการณ์ที่นักเรียนไม่ชอบ					
33.	นักเรียนฝึกสมาธิ					
34.	นักเรียนพยายามแผ่ความปรารถนาดีไปยังผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอและหลีกเลี่ยงการทะเลาะกับคนอื่น					
35.	นักเรียนพยายามทำใจให้สงบ เมื่อประสบกับปัญหา					
36.	นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระเป็นประจำ					

สำนักหอสมุด

ตอนที่ 6
หลักธรรมที่นักเรียนสนใจอยากเรียนรู้

คำแนะนำ แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบสอบถามปลายเปิดโดยเป็นการแสดงความคิดเห็นขอให้นักเรียนทุกคนตอบแบบสอบถามในข้อนี้เพื่อที่จะได้นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ประโยชน์ต่อไป

1. นักเรียนต้องการเรียนรู้หลักพุทธธรรมใดบ้างที่จะนำไปแก้ปัญหา และประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและดำเนินชีวิตของนักเรียนและคนอื่นๆ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. หลักพุทธธรรมที่ช่วยพัฒนาสุขภาพร่างกาย
- 2. หลักพุทธธรรมที่ช่วยพัฒนาสุขภาพจิต
- 3. หลักพุทธธรรมที่ช่วยพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์
- 4. หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับครอบครัว
- 5. หลักพุทธธรรมที่ช่วยเกี่ยวกับการศึกษา เช่น วิธีเรียนให้ได้เกรดดี ๆ
- 6. หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับความรัก
- 7. หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อคนอื่น
- 8. หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการคบเพื่อน
- 9. หลักพุทธธรรมที่ช่วยให้ละเอียดรอบคอบ
- 10. หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับความอยู่ดี เศรษฐกิจ
- 11. หลักพุทธธรรมที่สอนเกี่ยวกับสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง
- 12. หลักพุทธธรรมที่ช่วยให้ใกล้ชิดศาสนามากขึ้น
- 13. หลักพุทธธรรมที่ช่วยให้ชีวิตงอกงาม
- 14. หลักพุทธธรรมที่ทำให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
- 15. หลักพุทธธรรมที่จะช่วยดับกิเลส
- 16. อื่นๆ ระบุ.....

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....